

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	503
Land:	Somalia
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons Somalia: Rekruttering til al-Shabaab
Udgivet:	10. september 2015
Optaget på baggrundsmaterialet:	22. december 2015

Respons

Somalia: Rekruttering til al-Shabaab

- Hvem rekrutteres til al-Shabaab, og hvordan foregår rekrutteringen?

Innledning

Informasjonen om hvem som rekrutteres til al-Shabaab og hvordan rekrutteringen skjer har vært anekdotisk, og synes i likhet med mye annen informasjon om forhold i al-Shabaab-styrte områder å ha vært preget av kildenes egne subjektive vurderinger. Rapporten om radikalisering og rekruttering til al-Shabaab som utkom i september 2014 (Botha & Abdile), er derimot den første systematiske undersøkelsen blant en større gruppe tidligere medlemmer av bevegelsen. Denne studien underbygger langt på vei de synspunktene og vurderingene ulike observatører og Somalia-eksperter har tilkjennegitt overfor Landinfo, og som Landinfo deler.

Denne responsen bygger både på Bothas & Abdiles studie, informasjon innhentet i forbindelse med reiser til Nairobi og Mogadishu, senest i februar 2015, samt artikler fra lokale og regionale medier og rapporter utarbeidet av blant annet FN og ulike Somalia-kjennere. Flere av de muntlige kildene er anonymisert av hensyn til eventuelle konsekvenser for arbeidssituasjonen og sikkerheten deres.

Generell bakgrunn

Mangeårig konflikt, skyhøy arbeidsledighet og dårlige framtidsutsikter, kombinert med manglende politisk lederskap, har gitt grobunn for framveksten av en rekke militser og voldelige ekstremistiske grupper, deriblant al-Shabaab. Det etiopiske nærværet i Somalia i 2007-2008 og overgrepene som ble begått av både somaliske og etiopiske regjeringssoldater, medvirket også sterkt til den støtten opprørsgruppene fikk i befolkningen.¹

¹ Hansen (2013, s.5) peker imidlertid på at store klaner som Rahanweyn og Darood-klanen, Majerteen, faktisk støttet den etiopiske innmarsjen, og at al-Shabaab ble dannet før invasjonen. Han legger større vekt på den omfattende korrupsjonen i landet og misbruket av donormidler, samt manglende eller uregelmessig avlønning av de somaliske politistyrkene som bakgrunn for støtten til al-Shabaab. Al-Shabaab derimot fremsto som en lov og orden-organisasjon som lønnet sine folk punktlig.

Al-Shabaab har fortsatt sin krigføring mot de fredsbevarende styrkene fra den afrikanske unionen (AMISOM) og de somaliske myndighetene, selv om bevegelsen har mistet kontrollen over en rekke byer og tettsteder i Sør- og Sentral Somalia etter at de ble presset ut av store deler av Mogadishu høsten 2011. Terroranslagene mot AMISOM, FN og myndighetsmål i Mogadishu rammer imidlertid også sivile, og støtten Shabaab og andre islamistiske grupper har hatt i befolkningen er, ifølge de fleste observatører, betydelig redusert de siste par årene. Radikal voldelig islam er dessuten fremmed for somaliere flest, og restriksjonene og de strenge avstraffelsesmetodene al-Shabaab har brukt, har også bidratt til å redusere oppslutningen om gruppen. Men radikaliseringsprosessen blant unge mennesker både i og utenfor Somalia er et faktum. I et forsøk på å forstå både radikaliseringsprosessen og rekrutteringen til al-Shabaab, gjennomførte ISS, Institute for Security Studies og Finn Church Aid et prosjekt i Mogadishu i 2014 hvor man intervjuet mer enn nitti personer som skal ha hatt tilknytning til al-Shabaab (Botha & Abdile 2014). Denne undersøkelsen, som viser at 27 % av avhopperne sluttet seg til bevegelsen av økonomiske årsaker, 25 % oppga religiøse og økonomiske grunner, mens 17 % og 15 % oppga henholdsvis tvangsmessig rekruttering og religiøse forhold, underbygger de vurderingene ulike observatører og Somalia-eksperter har tilkjennegitt overfor Landinfo, og som Landinfo deler.

Al-Shabaab (Harakat al-Shabaab al-Mujaahidiin)²

Organisasjonen har sine røtter i sharia-domstolene i Mogadishu som vokste frem på slutten av 1990-tallet, og den islamske rettsunionen ICU (Hansen 2013, s.19-29; Marchal 2011, s.10-18). Al-Shabaabs ledelse³, og flere av medlemmene, var kjent for sine svært militante og dogmatiske islamistiske holdninger.⁴ ICU kontrollerte Mogadishu og store deler av Sør-Somalia fra sommeren 2006 fram til den etiopiske innmarsjen i desember samme år. I mars 2007 innledet al-Shabaab og andre opprørere en storoffensiv i Mogadishu mot de etiopiske styrkene og overgangsregjeringen. I 2008 ble bevegelsen ført opp på USAs liste over terrororganisasjoner.

I 2009 tok al-Shabaab formelt benevnelsen Harakat al-Shabaab al-Mujaahidin for å understreke bevegelsens globale jihadist-identitet (Crisis Group 2010, s. 7). Etter alt å dømme består bevegelsen fortsatt av flere fraksjoner, grupper og celler som springer ut av den

² Både Stig Jarle Hansens bok *al-Shabaab in Somalia* fra 2013 og Somalia-kjenneren Roland Marchals studie fra 2011, gir en svært god oversikt over bevegelsens opprinnelse, ideologi, organisering, og rettsutøvelse. Masteroppgaven til Michael Skjelderup (2011) *Punishment on Stage: Application of Islamic Criminal Law by Harakat al-Shabaab al-Mujahideen*, har fokus på rettsutøvelse i områdene bevegelsen kontrollerer.

³ 6. september 2014 erklærte al-Shabaab at Ahmad Umar Abu Ubaidah var valgt til ny emir etter Sheikh Mohamed Mukhtar Abdurahman "Abu Zubeyr", eller Sheikh Ahmed Abdi aw Mohamud "Godane" som er navnet han er mest kjent under. Han var Issaq fra Somaliland. Godane ble drept i et droneangrep 1. september 2014 i nærheten av byen Brawa i Nedre Shabelle. Andre framtrepende personer var Fou'ad Mohamed Khalaf "Shangole" og Hassan Abdillahi Hersi "Turki". "Turki" var leder av Hizb ul-Islam-grupperingen Ras Kiamboni, men gikk over til al-Shabaab i februar 2010 (Ryu 2010). Både Godane og al-Afghani styrte de Shabaab-kontrollerte områdene i henholdsvis Mogadishu og Kismayo med omland via lokale, lojale klanledere.. Mukhtar Robow "Abu Mansur", som tilhører Rahanweyne-klanen Leysan, var bevegelsens talsmann fram til slutten av mai 2009, da han ble erstattet av Sheikh Ali Mahmud Ragi "Dheere" (Hiiraan Online 2009). Ifølge FN (2014b, s. 63) er Abdullahi Ali Sheikh (Hawiye/Abgal) Chief of Operations for Mogadishu, Hassan Ahmed (Hawiye/Abgal) Deputy Chief of Operations for Mogadishu, Khalif Adale (Hawiye/Haber Gedir/Ayr), Chief Aminyat for Banaadir, Hassan Tabligh (Hawiye/Sheekal), Head of Finance for Mogadishu, Abdulwahab Sheikh Ibrahim; Chief of Target Selection, Ibrahim Afweyne (Hawiye/Abgal), Aminyat Facilitator (transportation) og Adan Diyeeshe (Hawiye/Haber Gedir/ Saleban), Aminyat Facilitator (accommodation).

⁴ Hansen (2013, s. 29) forklarer at al-Shabaab i begynnelsen av 2005, var et lite nettverk som besto av 31 medlemmer.

Respons Somalia: Rekruttering til al-Shabaab

opprinnelige kjernegruppen, og lederskapet er desentralisert. De anerkjente Somalia-ekspertene Ken Menkhaus og Stig Jarle Hansen peker også på at ulike syn på ideologi, taktikk og lederskap har bidratt til interne spenninger og en maktkamp som resulterte i drapene på Ibrahim Haji Jama Mey'aad "al-Afghani" og hans nære allierte Maa'lim Hashi i juni 2013 (Bryden 2015, s. 5; UN Security Council 2014b; Hansen 2014, s. 2). Drapet på den amerikanske jihadist Omar Hammami (Abu Mansur al-Amriki) i september 2013, skal også ha blitt beordret av al-Shabaabs leder Godane (Bryden 2015, s. 5; Hansen 2014, s. 2; Menkhaus 2014, s. 2).

Ifølge tenketanken Crisis Group (2010, s. 7) og andre observatører tyder mye på at utenlandske jihadister fra blant annet Afghanistan, Tsjetsjenia og Pakistan, og en kjerne av lokale radikale, fikk stadig større innflytelse. I mars 2011 hevdet imidlertid flere observatører at de aller fleste utenlandske jihadistene hadde forlatt Mogadishu (internasjonale og lokale ressurspersoner, samtaler i Nairobi i mars/april 2011; Menkhaus 2014, s. 2).

For øvrig peker også ulike observatører på at de fleste såkalte utlendingene er somaliere med statsborgerskap i naboland eller vesten. De "ekte" utenlandske jihadistene er, sammenlignet med 2007-2008, stadig oftere folk fra andre østafrikanske land (Hansen 2013, s. 134 - 138; Marchal 2011, s. 43).

Al-Shabaab finansierer sin virksomhet med pengegaver fra diasporaen, støtte fra vennligsinne regimer og lokale forretningsmenn, gjennom almisser og skattlegging av alt fra småhandel til dyrehold⁵ (samtale med somalisk ressursperson i Nairobi, mars 2009; samtaler i Nairobi i mars 2011; Menkhaus 2014, s. 2). Organisasjonen har også nettsteder og FM-stasjoner hvor de sprer sitt budskap.

Hvem rekrutteres til al-Shabaab?

Den klart viktigste målgruppen har vært barn/unge gutter i alderen 12-16 år - selv om enkelte har hevdet at gutter helt ned i niårsalderen rekrutteres (representant for internasjonal organisasjon, samtale i Nairobi april 2011). Botha & Abdile (2014) peker på at de unge lokkes og oppfordres til å gjøre sin plikt som rettroende muslimer, og for et barn og en ungdom er både forståelsen av fare og muligheten til å si nei svært begrenset. Unge menn uten utdanning og jobb slutter seg til al-Shabaab fordi de får betalt (lokale somaliske ressurspersoner og representanter for internasjonale organisasjoner, samtaler i Mogadishu november 2013; kilde R, samtaler i Beled Weyne februar 2015). Foreldre på sin side er under krysspress. For mange familier er det få muligheter til å skaffe seg et levebrød – én mulighet er å ha ett eller to familiemedlemmer i al-Shabaab. De aller enkleste stedene for ekstremistene å rekruttere nye tilhengere og soldater er etter alt å dømme fortsatt i bosetningene til de internt fordrevne og blant marginaliserte minoritetsgrupper, som under og etter borgerkrigen var utsatt for overgrep og maktmisbruk (representanter for internasjonale organisasjoner, samtaler i Nairobi mars 2011; lokal ressursperson, samtale i Mogadishu november 2013; internasjonal organisasjon (C), samtale i Mogadishu november 2013; internasjonal organisasjon (E), samtale i Mogadishu november 2013; internasjonal organisasjon (A), samtale i Nairobi november 2013; Menkhaus 2014, s. 2).

⁵ Se Keatinge (2014) for en mer utfyllende beskrivelse av hvordan al-Shabaab finansierer sin virksomhet.

Jenter og kvinner forventes i første rekke å bidra ved å gifte seg med soldatene, eller være hushjelper. Men flere av Landinfos samtalepartnere i Nairobi og Mogadishu har de senere årene også opplyst at Shabaab rekrutterer kvinner, ikke som stridende – selv om én nyere kilde forteller om en kvinnelig soldat – men til etterretningsarbeid. Det er dessuten enkelte eksempler på at unge kvinner har blitt brukt som selvmordsbombere. (Somalia Report 2011; internasjonal organisasjon (B), samtale i Nairobi februar 2012; lokal ressursperson (B), samtale i Mogadishu februar 2012; lokal NGO (A), samtale i Mogadishu februar 2012; Kushkush & Gettleman 2014).

Tvangsrekruttering og bruk av vold

De fleste observatører og Somalia-kjennere påpeker at al-Shabaab i løpet av de senere årene er svekket som en konvensjonell militær styrke blant annet fordi tapene mot AMISOM-styrkene i perioden 2008 – 2011 var store. Oppslutningen har også sunket i takt med den brutale rettsutøvelsen som bevegelsen har håndhevet flere steder (Marchal 2011, s. 6; Menkhaus 2014, s.1). Det har dessuten vært en del deserteringer fordi myndighetenes amnesti har hatt en viss effekt. I dette perspektivet er det nærliggende å anta at bevegelsen ville benyttet mer aggressive rekrutteringsmetoder enn før (samtaler med internasjonale representanter og somaliske ressurspersoner i Nairobi, mars 2011; Nairobi og Mogadishu februar 2012). På den andre siden er behovet for krigere trolig mindre fordi de ikke lenger driver regulær krigføring der de kjemper om territorium, og både lokale kilder og internasjonale Somalia-kjennere peker nettopp på at rekrutteringsmønsteret har endret seg. Al-Shabaab har i dag mindre behov for fotfolk og regulære soldater, og større behov for informanter; selvmordsbombere og personer med særskilt kompetanse for å planlegge og gjennomføre større aksjoner. Her er det viktig å understreke at det også er personer som tvinges til å gi informasjon, uten at de nødvendigvis er del av bevegelsen, og det hemmelige nettverket/etterretningstjenesten Amniyat er sentralt i denne sammenhengen (kilde (N), samtale i Mogadishu februar 2015; kilde (X), samtale i Nairobi februar 2015; kilde (F), samtale i Mogadishu februar 2015)

Bevegelsen har ikke lenger administrativ kontroll og militært fotfeste i de sentrale byene, og det er derfor trolig heller ikke praktisk mulig å bruke tvangsmidler for å rekruttere annet enn i områder hvor bevegelsen fortsatt har permanent nærvær, det vil i første rekke si på landsbygda (samtaler i Nairobi og Mogadishu i november 2013). Her oppfordres befolkningen via propaganda til å bidra med rekrutter, og dels skjer rekrutteringen via lokale klanledere som samarbeider med og instrueres av al-Shabaab. Rekrutteringen foregår også i Koranskoler (Diriye 2012; kilde (F), samtale i Mogadishu februar 2015; kilde (X), samtale i Nairobi februar 2015). En anerkjent Somalia-kjenner (2015) legger også vekt på at befolkningen på landsbygda gjennomgående har mindre utdanning enn folk i byene, og gjennomsnittsalderen er lavere. Folk i griskrendte strøk lever mer isolert og er derfor lettere påvirkelige – og lettere å kontrollere, enn byfolk som ofte har mer utdanning og større tilgang på informasjon.

Det er likevel vanskelig å vurdere hvor systematisk og utbredt bruken av tvang og maktbruk er. Bruk av makt er imidlertid en dårlig strategi dersom målet er lojale, væpnede tropper. Opplevd frivillighet og lønn i dette livet (og i det hinsidige) reduserer risikoen for at soldatene rømmer med våpenet sitt til motparten.

Somaliske medier har rapportert om tre til fire episoder hvor større grupper av unge gutter har blitt hentet ut av skoler og samlingssteder, eller ved round-ups på busser. FN rapporterte i 2014 om rekruttering av barn:

Al-Shabaab continued its campaign for the recruitment of children and youth. For instance, on 24 January, Al-Shabaab recruited six boys, as young as 12, in a Koranic school in south-west Baidoa. In separate incidents, 19 children, as young as 15, were recruited during dedicated campaigns in Bardhere district, Gedo region, and Jilib district, Middle Juba region. Al-Shabaab uses children in various roles, including as combatants and to gather intelligence (UN Secretary General 2014a, s. 25).

Områdene hvor rekrutteringen skal ha skjedd er, med unntak av Baidoa, Shabaab-kontrollerte. Det er for øvrig viktig å merke seg at FN ikke skiller mellom frivillig tilslutning til væpnede grupper og tvangsbruk når det gjelder barn (Office of the Special Representative of the Secretary-General for Children and Armed Conflict u.å.)

Bildet av rekrutteringen til al-Shabaab er etter alt å dømme sammensatt – enkelte ganger brukes tvang, men som oftest skjer rekrutteringen gjennom overtalelse via familie og klanledere, og ikke minst økonomiske midler.

Samtaler med avhoppere (Botha & Abdile 2014) viser også at indoktrinering og hjernevask brukes for å rekruttere nye tilhengere. Dette er i tråd med hva de fleste toneangivende internasjonale og somaliske observatører tidligere har gitt uttrykk for (Marchal 2011, s. 5-6; internasjonal organisasjon (A), samtale i Nairobi mars 2011; internasjonal organisasjon (B), samtale i Nairobi mars 2011). FN peker også på at al-Shabaab bruker skoler som arenaer for rekrutteringskampanjer (UN Secretary General 2014a, s. 26).

En må heller ikke glemme at ulike islamistiske organisasjoner har drevet veldedighetsarbeid i Somalia i en årrekke. De har blant annet gitt et skole- og helsetilbud til store deler av befolkningen som ikke har hatt andre tilbud. Via disse møtestedene har enkelte grupper med en annen agenda enn bare humanitær bistand fått muligheten til å spre sitt budskap. Religiøse argumenter brukes flittig i rekrutteringssammenheng, mens trusler og vold trolig ikke er den vanligste fremgangsmåten (Marchal 2011; Botha & Abdile 2014).

Det er trolig heller ikke en enhetlig praksis i de områdene hvor al-Shabaab har innflytelse. Bevegelsen var primært et urbant fenomen, og det var det militære presset fra AMISOM og regjeringsstyrkene som drev bevegelsen ut på landsbygda hvor al-Shabaab-administrasjoner tidligere knapt fantes (internasjonal organisasjon (A), samtale i Nairobi november 2013; Hansen 2013, s. 89). Lokale forutsetninger og forholdet mellom bevegelsen og de lokale klanene skaper også ulike mønstre.⁶ Murusade-, Duduble- og Galjel-klanene har støttet al-Shabaab. Når klanenes eldre samarbeider med al-Shabaab, kan det være vanskeligere å unnslipe rekruttering, sammenlignet med områder hvor det ikke er et slikt forhold mellom al-Shabaab og den lokale klanen (e-post, diplomatkilde, desember 2010; samtaler i Nairobi, mars 2011). Flere observatører har i møter med Landinfo de senere årene redegjort for at det å

⁶ Al-Shabaab ble oppfattet som de svakes forsvare. For marginaliserte grupper og svake klaner var en allianse med bevegelsen attraktiv, fordi det kunne bety større innflytelse og endringer i den lokale maktbalansen i deres favør. Men også større klaner som av ulike grunner opplevde at posisjonen deres var truet, kunne støtte bevegelsen. Den ytterliggående fløyen i al-Shabaab ser på klanideologi som uttrykk for manglende engasjement i islam. Den mer moderate fløyen bruker derimot klansystemet, når det er formålstjenlig (Crisis Group 2010, s. 5). Hansen (2013, s. 79-80) peker også på bevegelsen bruk av klan(er) som et nyttig redskap for å innta nye områder, men bieffekten var at bevegelsen ble involvert i klankonflikter.

motsette seg al-Shabaabs myndighetsutøvelse kan medføre svært alvorlige reaksjoner, i verste fall død. Ingen kilder Landinfo har vært i kontakt med vil utelukke at al-Shabaab-soldater kan fremsette drapstrusler i forbindelse med rekruttering, men ingen kan dokumentere drap.

Frykt bidrar til at de færreste, om noen, våger å motsette seg rekruttering ansikt til ansikt med medlemmer av al-Shabaab. Man forsøker å vinne tid, og de som kan forlater hjemstedet for å unnsnippe. Selv om bakgrunnen for en del drap på unge menn i Mogadishu er ukjent, er rykter om at al-Shabaab kan stå bak nok til å skape utbredt redsel for konsekvensene av å motsette seg al-Shabaab.

Al-Shabaab har gjennom de senere årene utviklet forgreninger til flere andre land i regionen, og bevegelsen rekrutterer mange – ikke bare blant etniske somaliere i Kenya, men også blant kenyanske muslimer⁷, og i diasporamiljøene i både USA og Europa.⁸

Treningsleire

De fleste treningsleirene hvor rekruttene fikk militær trening er ikke lenger operative. Det skyldes enten at de var lokalisert i områder som i dag er inntatt av AMISOM og regjeringsstyrkene og derfor er forlatt, eller at de har blitt ødelagt av bombe- og droneangrep.⁹

Avhoppere fra Shabaab

Forhold knyttet til avhopp fra Shabaab beskrives i Landinfo (2015) *Reaksjoner mot al-Shabaab-avhoppere*.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, og kildegrunnlaget vil ikke nødvendigvis være like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor begrensede tidsrammer og vil i liten grad inneholde bakgrunnsinformasjon.

⁷ En rekke terrorangrep har rystet Kenya de senere årene, blant annet angrepet på universitetet i Garissa i april i år da 147 personer ble drept, og november og desember 2014 ved grensebyen Mandera (Abdi 2015; Bett 2015).

⁸ Terroristene som sto bak angrepet på kjøpesenteret Westgate i Nairobi i september 2013 bodde i den somaliske bydelen Eastleigh, før de slo til mot kjøpesenteret. Moskeen i en av hovedgatene skal ifølge kenyansk presse være et sentralt knutepunkt for rekruttering til al-Shabaab (Munene 2014).

⁹ To av disse leirene var lokalisert i Nedre Shabelle, én i Midtre Shabelle, én i Hiraan og Galgaduud og flere i Juba-fylkene. Denne listen er ikke uttømmende, og opplysningene stammer fra 2011. Ingen har, etter alt å dømme, noen fullstendig oversikt over disse leirene som de ønsker å dele med utenforstående. Leirene var godt bevoktet, og verken familie eller andre utenforstående slapp inn. Rekruttene slapp heller ikke ut før treningsperioden var avsluttet. Mobiltelefoner var ikke tillatt, kosten var god og rekruttene fikk nødvendig medisinsk behandling (internasjonale representanter og somaliske ressurspersoner, samtaler i Nairobi i mars/april 2011).

Respons Somalia: Rekruttering til al-Shabaab

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- Abdi, R. (2015, 9. april). Kenyan jihadism now targeting cream of society. *Daily Nation*. Tilgjengelig fra <http://www.nation.co.ke/oped/Opinion/Kenyan-jihadism-now-targeting-cream-of-society/-/440808/2681114/-/9m3rp7/-/index.html> [lastet ned 17. august 2015]
- Bett, K. (2015, 8. mai). Police arrest 16 Muslim preachers in Marsabit over al-Shabaab links. *Daily Nation*. Tilgjengelig fra <http://www.nation.co.ke/counties/16-Muslim-preachers-arrested-Al-Shabaab-links/-/1107872/2709952/-/pm4prqz/-/index.html> [lastet ned 17. august 2015]
- Botha, A. & Abdile, M. (2014, september). *Radicalization and al-Shabaab Recruitment in Somalia*. Pretoria: Institute for Security Studies. Tilgjengelig fra <http://www.isn.ethz.ch/Digital-Library/Publications/Detail/?lang=en&id=184703> [lastet ned 17. august 2015]
- Bryden, M. (2015, april). *The decline and fall of al-Shabaab? Think again*. Nairobi: SAHAN. Tilgjengelig fra <https://somalianews.files.wordpress.com/2015/05/bryden-decline-and-fall-of-al-shabaab-22v2015.pdf> [lastet ned 17. august 2015]
- Bryden, M. (2014, februar). *The reinvention of al-Shabaab. A Strategy of Choice or necessity?* Washington: Center for Strategic and International Studies. Tilgjengelig fra http://csis.org/files/publication/140221_Bryden_ReinventionOfAlShabaab_Web.pdf [lastet ned 17. august 2015]
- Crisis Group (2010, 18. mai). *Somalia's divided islamists*. Nairobi/Brussels: Crisis Group. Tilgjengelig fra <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/somalia/B74%20Somalias%20Divided%20Islamists.ashx> [lastet ned 17. august 2015]
- Diriye, R. (2012, 9. februar). Forced marriage/recruitment by al-Shabaab. *Somalia Report*. Tilgjengelig fra <http://www.somaliareport.com/index.php/post/2739> [lastet ned 17. august 2015]
- Hansen, S.J. (2013). *Al-Shabaab in Somalia. The History and Ideology of a Militant Islamist group, 2005 – 2012*. New York: Colombia University Press.
- Hansen, S.J. (2014, 24. februar). *An in-depth look at al-Shabaab's internal divisions*. Combatting Terrorism Center. Tilgjengelig fra <https://www.ctc.usma.edu/posts/an-in-depth-look-at-al-shababs-internal-divisions> [lastet ned 17. august 2015]
- Hiiraan Online (2009, 21. mai). Al-Shabah [sic] spokesman resign. *Hiiraan Online*.
- Tilgjengelig fra http://www.hiiraan.com/news2/2009/May/al_shabah_spokesman_resign.aspx [lastet ned 17. august 2015]
- Keatinge, T. (2014). *The Role of Finance in Defeating al-Shabaab*. The Royal United Services Institute for Defence and Security Studies. Tilgjengelig fra https://www.rusi.org/downloads/assets/201412_WHR_2-14_Keatinge_Web.pdf [lastet ned 17. august 2015]
- Kushkush, I. & Gettleman, J. (2014, 4. november). As Power of Terror Group Declines, Once-Feared Fighters Defect. *The New York Times*. Tilgjengelig fra http://www.nytimes.com/2014/11/05/world/africa/shabab-somalia-fighters-leave-terror-group-behind.html?_r=2 [lastet ned 17. august 2015]
- Landinfo (2015, 6. juli). *Reaksjoner mot al-Shabaab-avhoppere*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3204/1/3204_1.pdf [lastet ned 7. august 2015]

Respons Somalia: Rekruttering til al-Shabaab

- Marchal, R. (2011, mars). *The rise of a Jihadi movement in a country at war - Harakat Al-Shabaab Al Mujaheddin in Somalia*. Paris: CERI. Tilgjengelig fra <http://www.sciencespo.fr/ceri/en/content/rise-jihadi-movement-country-war-harakat-al-shabaab-al-mujaheddin-somalia> [lastet ned 17. august 2015]
- Menkhaus, K. (2014, 24. februar). *Al-Shabaab's Capabilities Post-Westgate*. Combatting Terrorism Center. Tilgjengelig fra <https://www.ctc.usma.edu/posts/al-shababs-capabilities-post-westgate> [lastet ned 17. august 2015]
- Munene, M. (2014, 20. september) Westgate killers: The face of terror. *Daily Nation*. Tilgjengelig fra <http://mobile.nation.co.ke/news/Westgate-killers-unmasked/-/1950946/2460404/-/format/xhtml/item/1/-/bh8qjtz/-/index.html> [lastet ned 17. august 2015]
- Office of the Special Representative of the Secretary-General for Children in Armed Conflict (u.å.). *Root Causes of Child Recruitment*. New-York: Office of the Special Representative of the Secretary-General for Children in Armed Conflict. Tilgjengelig fra <https://childrenandarmedconflict.un.org/effects-of-conflict/root-causes-of-child-soldiering/> [lastet ned 17. august 2015]
- Ryu, A. (2010, 13. mai). Somalia's powerful Hizbul Islam insurgent group splits. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <http://www.globalsecurity.org/military/library/news/2010/05/mil-100513-voa12.htm> [lastet ned 17. august 2015]
- Skjelderup, M.(2011). *Punishment on stage. Application of Islamic criminal law by Harakat al-Shabaab al-Mujahideen*. Oslo: The Faculty of Humanities. Tilgjengelig fra <https://www.duo.uio.no/handle/10852/23940> [lastet ned 17. august 2015]
- Somalia Report (2011, 24. november). Al-Shabaab continues forced recruitment. *Somalia Report*. Tilgjengelig fra <http://www.somaliareport.com/index.php/post/2117> [lastet ned 17. august 2015]
- Somalia-kjenner (2015). Upublisert artikkel.
- UN Secretary General (2014a, 15.mai). *Children and armed conflict*. New York: UN General Assembly/Security Council. Tilgjengelig fra http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/68/878 [lastet ned 17. august 2015]
- UN Security Council Committee (2014b, 13. oktober). *Report of the monitoring group on Somalia pursuant to Security Council resolution 2111 (2013)*. New York: UN Security Council. Tilgjengelig fra http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/726 [lastet ned 17. august 2015]

Muntlige kilder

- Diplomatkilde. E-post 22. desember 2010
- Internasjonal NGO (B). Samtale i Nairobi 14. november 2013
- Internasjonal NGO (K). Samtale i Mogadishu 11. februar 2015
- Internasjonal NGO (N). Samtale i Mogadishu 12. februar 2015
- Internasjonal NGO (X). Samtale i Nairobi 17. februar 2015
- Internasjonal organisasjon (A). Samtale i Nairobi 30. mars 2011
- Internasjonal organisasjon (A). Samtale i Nairobi, 14. november 2013
- Internasjonal organisasjon (B). Samtale i Nairobi 21. februar 2012
- Internasjonal organisasjon (B). Samtale i Nairobi 31. mars 2011
- Internasjonal organisasjon (C). Samtale i Mogadishu, 11. november 2013

Respons Somalia: Rekruttering til al-Shabaab

- Internasjonal organisasjon. E-post, 3.juni 2009
- Lokal kilde (F). Samtale i Mogadishu 10. februar 2015
- Lokal NGO (A). Samtale i Mogadishu 22. februar 2012
- Lokal ressursperson (B). Samtale i Mogadishu 22. februar 2012
- Lokal ressursperson. Samtale i Mogadishu, 10. november 2013
- Lokale kilder (R). Samtaler i Belet Weyne 15. februar 2015

© Landinfo 2015

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.